

UNIVERSITEIT TWENTE.

Drienerlolaan 5
7522 NB Enschede

Postbus 217
7500 AE Enschede

www.utwente.nl

Aan het College van Bestuur

uw kenmerk		telefoon	053 - 489 2027
ons kenmerk	UR 12 - 222	fax	
Datum	18 december 2012	e-mail	j.ribberink-vanmiddelkoop@utwente.nl
bijlage(n)			
cc.			
onderwerp	Conceptadvies Ontwerpbegroting 2013-2017		

Geacht college,

De Universiteitsraad heeft uw adviesvraag over de ontwerpbegroting 2013-2017 in goede orde ontvangen. Na de uitgebreide discussies met u over de ontwerpbegroting 2012-2016, die in het kader stonden van de bezuinigings- en herinvesteringsoperatie Route14+, lijkt deze begroting een normaler karakter te hebben. Zoals uit uw aanbiedingsbrief blijkt, is dit maar schijn. Voor 2013 en de daaropvolgende jaren wordt een aantal eenheden, vooral de faculteiten EWI en CTW, met een forse taakstellende bezuiniging geconfronteerd. Aangezien verwacht mag worden dat in de Route14+ reorganisatie de mogelijkheden tot bezuiniging al grondig zijn verkend, is de aannahme dat de nieuwe taakstellende bezuinigingen een substantiële reductie van het aantal personeelsleden bij deze eenheden tot gevolg zullen hebben gerechtvaardigd. De ernst van deze situatie voor een eenheid als EWI kan het best geïllustreerd worden met het feit dat ten gevolge van Route14+ de medewerkers bij EWI in het reorganisatieplan gevraagd is structureel 15% meer werk te verzetten. De huidige bezuinigingstaakstelling zou, zonder aanpassing van het takenpakket van de faculteit EWI, een totale productiviteitsstijging in de jaren 2012-2015 van meer dan 20% betekenen. Daarnaast wordt in het kader van TOM aan alle bij het onderwijs betrokken medewerkers extra inzet gevraagd. Een dergelijke vraag is niet realiseerbaar en er zal dus ook door diverse eenheden kritisch gekeken moeten worden naar het takenpakket op het gebied van onderwijs, onderzoek en ondersteuning. Dit leidt op dit moment tot een aantal vragen en opmerkingen:

1. Taakstellingen betreffende onderzoek zijn door de betrokkenheid van de instituten eenheid overstijgende uitdagingen. Op welke wijze wordt ervoor gezorgd dat op korte termijn een vijfjaren perspectief voor de betrokken eenheden wordt ontwikkeld, waarbij ook duidelijk is welke prestaties op het gebied van onderzoek en onderwijs verwacht worden?
2. Een afslanking van wetenschappelijk personeel zal vooral bij de vaste staf gezocht worden. Vooral de wetenschappelijke staf verzorgt de werving en begeleiding van promovendi, waardoor ook het aantal promovendi direct onder druk komt te staan. Wordt hier in de planvorming rekening mee gehouden?
3. Bij de faculteit CTW is het emeritaat van de huidige decaan aanstaande. Het is wenselijk dat planvorming en implementatie bij een dergelijk complex vraagstuk

UNIVERSITEIT TWENTE.

door dezelfde persoon geleid wordt. Op welke wijze gaat het college er voor zorgen dat hier geen vertraging ontstaat?

4. De UT heeft in de prestatieafspraken een verhouding tussen primaire en ondersteunende taken aangegeven, genoemd de indirecte kosten. Mag verwacht worden dat ook in de ondersteunende taken, uitgevoerd buiten de betrokken eenheden, een aanpassing van de personeelsomvang plaats zal hebben om te voorkomen dat het percentage indirecte kosten verder oploopt? Zo ja, op welke termijn gaat het college op dit vlak het perspectief bepalen?
5. De bezuinigingstaakstelling is duidelijk gesommeerd in de aanbiedingsbrief aan de UR. In de begroting zelf is dit veel moeizamer te vinden. Waarom is in de begroting zelf niet veel duidelijker aangegeven dat een aantal eenheden geen sluitende begroting heeft ingediend en dat er als gevolg daarvan een forse taakstellende bezuiniging is opgenomen? Waarom is er geen raamwerk voor deze bezuinigingen gegeven?
6. In welke mate zijn daling van onderwijs- en onderzoekbekostiging en stijging van personeels- en vierkante meterlasten debet aan de ontstane situatie?
7. Staat het wiskundeonderwijs en -onderzoek opnieuw onder druk of is de druk op dit moment al te hoog? Gezien het belang van het wiskundeonderwijs voor de opleidingen aan de UT is dit meer dan een facultaire aangelegenheid.
8. Kan een dergelijke bezuinigingstaakstelling als een probleem van de individuele eenheden worden beschouwd?

Vanuit de UR zijn al verscheidene jaren opmerkingen gemaakt over de vormgeving van de begroting. Ook dit jaar is dit niet anders. Het blijft binnen de begroting erg onduidelijk welke inzet in het begrotingsjaar gedaan zal worden. Deze onduidelijkheid vertaalt zich ook naar het geaggregeerde niveau van de UT. De implementatie van het beleid aan de hand van streefdoelen, van relevante PI's voor 2013, de wijze waarop deze bereikt zullen worden en hoe dit gemonitord zal worden is niet terug te vinden in wat het beleidsrijke deel I van de begroting zou moeten zijn.

Deel I lijkt meer op een jaarlijkse herijking van het instellingsplan dan op de beantwoording van de vraag waarom we waar middelen aan besteden en hoe we daarvan het resultaat meten. Dit komt natuurlijk mede doordat een groot deel van de beschikbare middelen via de verdeelsystematiek, zoals vastgesteld bij de kadernota, wordt ingezet. Daarmee verschuift immers een beleidsrijk deel van de begroting naar deze kadernota. Het beleidsrijke deel van de begroting is daarmee te vinden bij de investeringen, zoals met name opgenomen in het Centrale Stimuleringsfonds, maar ook bij de reactie van de eenheden op het bod, zoals beschreven in de kadernota. De eenheden wordt in het bod gevraagd een begroting op te stellen welke past binnen het bod. In de begroting staat daarmee veel minder de toewijzing van de middelen centraal, maar veel meer de wijze waarop de middelen ingezet worden om deze doelen te bereiken. Dit is geconcretiseerd door de vraag om prestatie-indicatoren en streefwaarden in de jaarplannen van de eenheden op te nemen. De randvoorwaarden aan de jaarplannen van de eenheden, zoals gesteld in de kadernota, zouden redelijk vergelijkbare plannen moeten opleveren. In de samenvattingen van de jaarplannen van de eenheden, zoals weergegeven in deel II van de begroting, zijn onder meer deze indicatoren en streefwaarden niet zichtbaar. Een en ander voorspelt uiteraard dat de jaarplannen van de eenheden moeilijk in te schatten en vergelijkbaar zullen zijn, terwijl dit juist noodzakelijk is. Verder wordt de wijze waarop de UT vaststelt of doelen zijn behaald niet benoemd in de begroting. Zo is de melding dat de onderwijssystemen nu nog niet naar wens verlopen. Dit is een probleem dat sinds de operatie Efficiënte

UNIVERSITEIT TWENTE.

Moderne Bedrijfsvoering bij voortdurende om bestuurlijke aandacht vraagt. Wordt nu in 2013 opnieuw een (laatste?) flinke investering gedaan om dit bij aanvang van het nieuwe collegejaar op orde te hebben? Gezien het huidige functioneren van de onderwijssystemen zou dit op zich een zeer relevante investering zijn. Echter, hoe wordt vastgesteld of er op een vastgesteld moment een naar wens functionerend systeem gerealiseerd is? Graag wisselt de UR met u van gedachten op welke wijze de begroting een beleidsrijker karakter kan krijgen, toegesneden op het komende jaar.

De inzet van de middelen binnen het Centrale Stimuleringsfonds is een belangrijk aspect bij de beoordeling van de begroting. Het gaat daarbij vooral om de nieuw op te starten projecten. Op dit punt is de informatie uiterst gering. In twee gevallen van een meerjarige investering had deze informatie zelf aan de UR bekend moeten zijn aangezien het hier om samenwerkingsverbanden gaat. Bij een meerjarig samenwerkingsverband, in deze gevallen met zelfs een financiële inbreng vanuit de UT (XUV focusgroep en Roessingh R&D), had volgens afspraak tussen CvB en UR advies moeten worden gevraagd. Dit is vastgelegd in het UR reglement art.12.3.c: het CvB vraagt de UR advies ten aanzien van het "aangaan van voor de UT belangrijke duurzame samenwerking met andere instellingen; daaronder begrepen allerlei rechtsvormen". Naar mening van de UR is hier duidelijk sprake van een type samenwerking dat aan deze criteria voldoet. Graag verneemt de UR waarom het CvB een adviesvraag in dit geval achterwege heeft gelaten.

De UR heeft in de begroting kunnen lezen dat de faculteit MB het voornemen heeft om uitsluitend een Engelstalige naam voor de bachelors bedrijfskunde en bestuurskunde te gaan voeren. Vanuit de overheid is in het recente verleden aangegeven dat de naam van de opleiding de CROHO naam dient te zijn. Betekent deze richtlijn dat een procedure voor verandering van naam zal worden gestart? Tevens wordt gemeld dat men deze namen al wil gaan voeren, voordat onderzocht is wat de implicaties zullen zijn. De UR vraagt zich af of dit de juiste volgorde is.

CONCEPT-BESLUIT:

De Universiteitsraad,

Gezien:

- de ontwerpbegroting 2013-2017, km UR12-210;
- de schriftelijke beantwoording van de vragen;

Gehoord:

- de beraadslagingen in de commissie FPB, dd. 5-12-2012;

Overwegende dat:

- de begroting 2013 en de inschatting 2014-2017 een aantal eenheden tot vergaande bezuinigingen nopen, welke waarschijnlijk in een omvangrijke reorganisatie zullen uitmonden;
- op dit moment niet duidelijk is hoe deze eenheden deze problemen gaan opvangen, noch welke uitstraling dit naar andere eenheden zal hebben;
- de bestuurlijke vormgeving van de UT er direct toe leidt dat bij een facultair tekort meerdere bestuurlijk gelijkwaardige eenheden, faculteit en participerende instituten, betrokken zijn bij de oplossing;
- een dergelijke bestuurlijke vormgeving om regie en tijdspad vraagt;

UNIVERSITEIT TWENTE.

- het tekort bij EWI pas relatief laat naar voren is gekomen ten gevolge van een niet juiste inschatting van de marge op extern gefinancierde projecten; een begroting dient aan te geven waarom, op welke wijze en op welke termijn middelen worden ingezet om gestelde doelen te bereiken;
- de UT begroting een sterke relatie tussen implementatie van beleid en inzet van middelen ontbeert.

Gehoord de toezeggingen van het college dat:

- *het College alsnog deze ontwerpbegroting beleidsrijker maakt en dus herschrijft en opnieuw aan de URaad aanbiedt voor de maart cyclus. De URaad heeft er daarbij begrip voor dat processen doorgang moeten kunnen vinden en stelt dan ook voor om de huidige ontwerpbegroting als werkdocument te hanteren, totdat het nieuwe document met positief advies langs de URaad is;*
- *in de cyclus van feb. 2013 aangegeven wordt:*
 - o *welk tijdspad beoogd wordt, voor het realiseren van de bezuinigingstaakstellingen,*
 - o *op welke wijze regie op de verschillende reorganisaties t.g.v. deze bezuinigingstaakstellingen gevoerd gaat worden,*
 - o *wat de verwachte consequenties van de bezuinigingstaakstelling voor de komende jaren zal zijn en,*
 - o *bij welke eenheden in 2013 gedwongen ontslagen verwacht worden;*
- *voor april 2013 een duidelijke richtlijn wordt opgesteld voor het berekenen van de marge op 3e geldstroom projecten, zodat daarmee een eerder en beter zicht op ontwikkelingen bepaald kan worden;*
- *in de komende jaren met voorrang gezocht zal worden naar aanvullende bezuinigingsmogelijkheden in bestuur en beheer;*
- *voor april 2013 een voldoende functionerend onderwijsondersteuningssysteem is gerealiseerd, dat adequaat aan de vraag voor de komende jaren voldoet. Indien dit niet op dit tijdstip gerealiseerd is, zal het college aangeven welke implicaties dit zal hebben voor de onderwijsuitvoering en welke maatregelen genomen worden om investeringen wel efficiënt en effectief te laten zijn;*

Besluit:

Gezien de vragen en opmerkingen zijn advies over de conceptbegroting 2013-2017 pas vast te stellen na overleg met het College op 19 december 2012.

Met vriendelijke groet,
namens de Universiteitsraad

dr. ir. H. Wormeester,
voorzitter